

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU
SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Bjelovar, listopad 2014.

SADRŽAJ

stranica

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE	2
METODE REVIZIJE	2
KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI	3
GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE	3
a) Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količine otpada na mjestu nastanka	4
-Planovi gospodarenja otpadom	4
-Sustav odvojenog prikupljanja otpada	6
b) Razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom	12
c) Smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta	14
d) Informacijski sustav gospodarenja otpadom	18
e) Edukacija o gospodarenju otpadom	20
f) Nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom	21
OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE	24
OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE	27

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Bjelovar

KLASA: 041-01/13-10/27

URBROJ: 613-09-14-65

Bjelovar, 6. listopada 2014.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA OTPADOM
NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Na temelju odredbi članaka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11), obavljena je revizija učinkovitosti gospodarenja otpadom na području Sisačko-moslavačke županije.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije su provedeni od 17. prosinca 2013. do 6. listopada 2014.

Revizijom je obuhvaćena Sisačko-moslavačka županija u okviru koje je sedam gradova i 12 općina utvrđenih odredbama Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici Hrvatskoj (Narodne novine 86/06, 125/06, 16/07, 95/08, 46/10, 145/10, 37/13, 44/13 i 45/13). Županija ima 456 naselja. Četiri grada, dio naselja u gradu Sisku i osam općina nalazi se u prvoj ili drugoj skupini područja posebne državne skrbi. Površina Županije je 4 467,77 km². Prema popisu stanovništva iz 2011., županija ima 172 439 stanovnika, 62 630 kućanstava i 61 863 stambenih jedinica.

PREDMET I CILJEVI REVIZIJE

Predmet revizije učinkovitosti gospodarenja otpadom u Sisačko-moslavačkoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Sisačko-moslavačke županije su aktivnosti tijela nadležnih za uspostavu sustava gospodarenja otpadom na području spomenutih jedinica.

Ciljevi revizije su bili:

- ocijeniti provedbu planova gospodarenja otpadom
- ocijeniti uspostavu sustava odvojenog prikupljanja otpada
- ocijeniti aktivnosti vezane uz razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom
- ocijeniti provedbu sanacija i zatvaranja odlagališta
- ocijeniti informacijski sustav gospodarenja otpadom
- ocijeniti edukaciju o gospodarenju otpadom te
- ocijeniti nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave Sisačko-moslavačke županije.

Revizijskim postupcima je obuhvaćeno razdoblje od donošenja Plana gospodarenja otpadom u Republici Hrvatskoj za razdoblje 2007.-2015. godine (Narodne novine 85/07, 126/10 i 31/11) (dalje u tekstu: Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske), odnosno od srpnja 2007. do konca prosinca 2013.

METODE REVIZIJE

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način koji osigurava potrebne dokaze i pruža razumnu osnovu za revizijske nalaze i zaključke te ostvarenje revizijskih ciljeva.

U fazi planiranja i obavljanja pripremnih radnji za obavljanje revizije učinkovitosti je analizirana zakonska regulativa, planovi gospodarenja otpadom, izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom, podaci Agencije za zaštitu okoliša (dalje u tekstu: Agencija) i Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: Fond) te drugi dostupni podaci.

U postupku revizije su korištene sljedeće metode prikupljanja i analize dokaza:

- proučeni su i analizirani zakoni i drugi propisi o gospodarenju otpadom, Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, interni akti te stručni članci
- analiziran je plan gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije i planovi gospodarenja otpadom gradova i općina na području Sisačko-moslavačke županije te izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom
- analizirana su izvješća Agencije i Fonda
- analizirani su upitnici te provjerene odluke, planovi i druga izvješća
- ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te internih akata
- obavljani su razgovori s odgovornim osobama te
- pribavljena obrazloženja o pojedinim poslovnim događajima.

KRITERIJI ZA OCJENU UČINKOVITOSTI

Za ocjenu učinkovitosti gospodarenja otpadom u Sisačko-moslavačkoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Sisačko-moslavačke županije, utvrđeni su kriteriji koji proizlaze iz zakona i drugih propisa, a tijekom revizije su prikupljeni dokazi kako bi se odgovorilo na sljedeća pitanja:

- Je li Sisačko-moslavačka županija donijela plan gospodarenja otpadom u skladu sa Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske?
- Jesu li gradovi i općine na području Sisačko-moslavačke županije donijeli planove gospodarenja otpadom te jesu li usklađeni sa županijskim planom?
- Provode li se planovi gospodarenja otpadom te prati li se njihova provedba?
- Provode li se mjere odvojenog prikupljanja otpada?
- Provode li se aktivnosti vezane uz razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom te provode li se u skladu s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske?
- Provode li se sanacije i zatvaranja odlagališta te provode li se u skladu s Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske?
- Je li uspostavljen kvalitetan informacijski sustav za praćenje podataka u okviru sustava gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije?
- Provodi li se edukacija o gospodarenju otpadom?
- Je li uspostavljen nadzor nad provedbom plana gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije i planova gospodarenja otpadom gradova i općina na području Sisačko-moslavačke županije?

GOSPODARENJE OTPADOM NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Sustav gospodarenja otpadom na području Sisačko-moslavačke županije se, do konca 2013., temeljio na odredbama Zakona o otpadu (Narodne novine 178/04, 153/05, 111/06, 60/08 i 87/09), Zakona o održivom gospodarenju otpadom (Narodne novine 94/13), Strategiji gospodarenja otpadom Republike Hrvatske (Narodne novine 130/05) (dalje u tekstu: Strategija), Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, županijskom planu gospodarenja otpadom te gradskim i općinskim planovima gospodarenja otpadom.

Svrha Strategije donesene u 2005., bila je uspostaviti okvir unutar kojeg će Republika Hrvatska smanjiti količinu otpada kojeg proizvodi, a proizvedenim otpadom održivo gospodariti. Određeni su strateški ciljevi gospodarenja otpadom: izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količina otpada na mjestu nastanka, razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta, doprinos zaposlenosti u Republici Hrvatskoj te edukacija upravnih struktura, stručnjaka i javnosti o gospodarenju otpadom. Navedeni strateški ciljevi se ostvaruju putem planova gospodarenja otpadom, a učinkovitost se nadzire putem utvrđenih pokazatelja za područje otpad. Prema Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, donesenom u srpnju 2007., osnovna zadaća navedenog Plana je organizirati provedbu glavnih ciljeva Strategije postavljene od 2005. do 2025., putem uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, sanacije i zatvaranja postojećih odlagališta, sanacije „crnih točaka“, razvoja i uspostave regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom te uspostave potpune informatizacije sustava gospodarenja otpadom.

Navedenim Planom je određen vremenski okvir uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom i donošenja županijskih planova do konca 2007., regionalnih i županijskih centara za gospodarenje otpadom do konca 2011. te nadzor nad provedbom Plana gospodarenja otpadom Republike Hrvatske i godišnje izvještavanje do konca 2015.

Zakon o otpadu je prestao važiti u srpnju 2013. stupanjem na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom, kojim su u pravni poredak Republike Hrvatske prenesene direktive Europske unije u vezi sprječavanja i kontrole onečišćenja, odlaganja otpada, postupanja s pojedinim vrstama otpada te uspostavljena pravila i metode izračuna za provjeru poštivanja ciljeva. Prema odredbama navedenog Zakona, prioritet je sprječavanje nastanka otpada, zatim priprema za ponovnu uporabu, recikliranje i drugi postupci oporabe, poput energetske oporabe te na koncu zbrinjavanje otpada. Uvodi se primarna selekcija otpada na kućnom pragu te naplata po količini preuzetog otpada ili obujmu posude. Gradovi i općine su odgovorni za smanjenje količine odloženog otpada i smanjenje količine odloženog biorazgradivog otpada.

a) Izbjegavanje nastajanja i smanjivanje količine otpada na mjestu nastanka

Strateški cilj izbjegavanja nastajanja i smanjivanja količine otpada na mjestu nastanka i otpada koji se mora odložiti uz materijalnu i energetske oporabu otpada je planirano ostvariti putem čistije proizvodnje, planovima gospodarenja otpadom, utvrđivanjem stvarnog stanja i raspoloživih postrojenja za gospodarenje otpadom, praćenjem stanja i količine odloženog otpada, uvođenjem sustava odvojenog prikupljanja i naplate komunalnog otpada prema količini, edukacijom javnosti te institucionalnim jačanjem.

- Planovi gospodarenja otpadom

Županijska skupština Sisačko-moslavačke županije je 2005. usvojila Plan gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije za razdoblje 2005.-2013. Sadrži sve elemente propisane odredbom članka 10. Zakona o otpadu izmjene i dopune Plana gospodarenja otpadom nisu donošene. Objavljen je u službenom glasilu i dostavljen Agenciji. Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, od srpnja 2013. županija više nema obvezu donošenja plana gospodarenja otpadom, ali postojeći županijski plan ostaje na snazi do isteka roka na koji je donesen.

Planom gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije nisu predviđena ukupna financijska sredstva za provedbu svih mjera u gospodarenju otpadom nego samo za pojedine faze (županijski centar za gospodarenje otpadom 1. faza uređenje 20,0 % konačnog područja zahvata - 5 ha, bez otkupa zemljišta 7.500.000 EUR, kompostana u okviru županijskog centra za gospodarenje otpadom 2.000.000 EUR, poboljšanje jednog postojećeg odlagališta koje ostaje u funkciji 1.000.000 EUR, pretovarna stanica 1.000.000 EUR, reciklažno dvorište 300.000 EUR, oprema za skupljanje otpada, sanacija i rekonstrukcija odlagališta te drugi troškovi). Planom gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije predviđene su aktivnosti i rokovi njihove provedbe. Uspostava zelenih otoka u jedinicama lokalne samouprave do konca 2006., uspostava reciklažnih dvorišta u gradovima Sisku, Petrinji, Kutini i Glini do konca 2008., uspostava županijskog centra za gospodarenje otpadom do konca 2012., sanacija evidentiranih divljih odlagališta otpada do konca 2006.

U tablici broj 1 se daju podaci o planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave na području Sisačko-moslavačke županije.

Tablica broj 1

Podaci o planovima gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne samouprave na području Sisačko-moslavačke županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Plan gospodarenja otpadom			
		Izrađen (DA/NE)	Datum usvajanja	Razdoblje za koje je donesen	Objavljen u službenom glasilu (DA/NE)
1	2	3	4	5	6
1.	Grad Glina	DA	15. ožujka 2010.	2010.-2018.	DA
2.	Grad Hrvatska Kostajnica	DA	28. listopada 2008.	2010.-2018.	DA
3.	Grad Kutina	DA	14. listopad .2008.	2008.-2015.	DA
4.	Grad Novska	NE	-	-	-
5.	Grad Petrinja	DA	2009.	2009.-2015.	DA
6.	Grad Popovača	DA	17. prosinca 2013.	2013-2019.	NE
7.	Grad Sisak	DA	9. ožujka 2010.	2008.-2015.	DA
8.	Općina Donji Kukuruzari	NE	-	-	-
9.	Općina Dvor	DA	11. ožujka 2010.	2010.-2015.	DA
10.	Općina Gvozd	DA	21. listopada 2011.	nije određeno	DA
11.	Općina Hrvatska Dubica	NE	-	-	-
12.	Općina Jasenovac	NE	-	-	-
13.	Općina Lekenik	DA	2013.	2012.-2020.	DA
14.	Općina Lipovljani	DA	29. studenoga 2010.	2011.-2014.	DA
15.	Općina Majur	NE	-	-	-
16.	Općina Martinska Ves	NE	-	-	-
17.	Općina Sunja	DA	2010.	2010.-2015.	DA
18.	Općina Topusko	NE	-	-	-
19.	Općina Velika Ludina	NE	-	-	-

Na području Sisačko-moslavačke županije do konca 2013. osam jedinica lokalne samouprave (Grad Novska te općine Donji Kukuruzari, Hrvatska Dubica, Jasenovac, Majur, Martinska Ves, Topusko i Velika Ludina) nije donijelo planove gospodarenja otpadom, a 11 jedinica lokalne samouprave donijelo je planove gospodarenja otpadom. Doneseni planovi gospodarenja otpadom nisu pravodobno doneseni. Općine Dvor, Lipovljani i Sunja donijele su planove gospodarenja otpadom za razdoblje kraće od osam godina, a Općina Gvozd planom gospodarenja otpadom nije utvrdila razdoblje na koje se odnosi. Donesene planove gospodarenja otpadom jedinice lokalne samouprave su objavile u službenim glasilima, osim Grada Popovača koji je donesen koncem 2013. Prema odredbi članka 100. Zakona o otpadu, gradovi i općine su bili obvezni donijeti plan gospodarenja otpadom do 30. prosinca 2005. Prema odredbi članka 11. Zakona o otpadu, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave je trebalo donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje osam godina s propisanim elementima i objaviti ga u službenom glasilu.

Prema odredbama članka 21. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave treba donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje šest godina te ga objaviti u službenom glasilu.

Navedeni plan treba sadržavati analizu, ocjenu stanja i potreba u gospodarenju otpadom na području jedinice lokalne samouprave, podatke o vrstama i količinama proizvedenog otpada, odvojeno prikupljenog otpada, odlaganju komunalnog i biorazgradivog otpada te ostvarivanju ciljeva, podatke o postojećim i planiranim građevinama i uređajima za gospodarenje otpadom te statusu sanacije neusklađenih odlagališta i lokacija onečišćenih otpadom, podatke o lokacijama odbačenog otpada i njihovom uklanjanju, mjere potrebne za ostvarivanje smanjivanja ili nastanka otpad uključujući izobrazno-informativne aktivnosti i akcije prikupljanja otpada, opće mjere za gospodarenje otpadom, opasnim otpadom i posebnim kategorijama otpada, mjere prikupljanja miješanog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada, mjere odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla i plastike te krupnog (glomaznog) otpada, popis projekata važnih za provedbu odredbi plana gospodarenja otpadom, organizacijske aspekte, izvore i visinu financijskih sredstava za provedbu mjera gospodarenja otpadom te rokove i nositelje izvršenja plana. Svi doneseni planovi sadrže sve elemente koji su bili propisani odredbom članka 11. Zakona o otpadu.

Pojedini planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave nisu usklađeni s Planom gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije u dijelu koji se odnosi na popis opreme i objekata potrebnih za odvojeno prikupljanje otpada (zeleni otoci, reciklažna dvorišta, mini reciklažna dvorišta, rashladni kontejneri, kompostane, reciklažna dvorišta građevinskog otpada) te rokove izvršenja pojedinih mjera. Navedeno nije bilo u skladu s odredbom članka 5. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otpadu kojom je propisano da planovi gospodarenja otpadom gradova i općina moraju biti usklađeni sa županijskim planom gospodarenja otpadom.

Prema odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, postojeći županijski, gradski i općinski planovi gospodarenja otpadom doneseni na temelju Zakona o otpadu do dana stupanja na snagu Zakona o održivom gospodarenju otpadom, ostaju na snazi do isteka roka na koji su doneseni, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju predlaže donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje šest godina sa svim elementima propisanim odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Također, predlaže plan gospodarenja otpadom objaviti u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave, a nacrt plana gospodarenja otpadom učiniti dostupnim javnosti za iznošenje primjedbi, prijedloga i mišljenja. Nadalje, predlaže gradovima i općinama koje su donijele plan gospodarenja otpadom sastavljen na temelju Zakona o otpadu, uskladiti navedeni plan s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

- Sustav odvojenog prikupljanja otpada

Sve jedinice lokalne samouprave na području Sisačko-moslavačke županije su odlukama o komunalnom redu i drugim odlukama propisale obvezatno korištenje komunalne usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada na svom području.

Organiziranim skupljanjem i odvozom komunalnog otpada nisu obuhvaćena sva naselja na području gradova Glina (49 naselja), Hrvatska Kostajnica (dva naselja), Novska (šest naselja), Petrinja (18 naselja), općina Donji Kukuruzari (jedno naselje), Dvor (46 naselja), Gvozd (osam naselja), Majur (jedno naselje), Sunja (18 naselja) i Topusko (četiri naselja) zbog velike udaljenosti od drugih naselja, malog broja stanovnika, zbog čega prikupljanje i odvoz komunalnog otpada nije ekonomski opravdan ili nepristupačnosti područja (preuska cesta). Osim navedenog, u pojedinim naseljima nisu obuhvaćena sva kućanstva. Koncem 2013. na području Sisačko-moslavačke županije organiziranim sakupljanjem i odvozom komunalnog otpada obuhvaćeno je 89,0 % stanovništva.

Poslove skupljanja otpada na području Sisačko-moslavačke županije obavlja 11 komunalnih društava (u vlasništvu ili suvlasništvu jedinica lokalne samouprave) u skladu s odlukama o povjeravanju poslova komunalnim društvima. S komunalnim društvima su zaključeni ugovori.

Prema odredbi članka 31. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada mogu obavljati trgovačko društvo koje osniva jedinica lokalne samouprave i u kojem drži većinski dio dionica odnosno udjela, javna ustanova koju osniva jedinica lokalne samouprave te pravna i fizička osoba na temelju ugovora o koncesiji. Odredbom članka 187. stavak 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom je propisano da trgovačka društva, javne ustanove i službe - vlastiti pogoni koji su osnovale jedinice lokalne samouprave i koje su do dana stupanja na snagu navedenog Zakona obavljale komunalnu djelatnost održavanja čistoće, u dijelu koji se odnosi na skupljanje i odvoz komunalnog otpada na određena odlagališta i komunalnu djelatnost odlaganja komunalnog otpada na temelju odredbi Zakona o komunalnom gospodarstvu nastavljaju obavljati te djelatnosti u skladu s odredbama Zakona o komunalnom gospodarstvu do donošenja odluke o dodjeli obavljanja javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada iz članka 31. stavak 2., odnosno donošenja odluke o davanju koncesije iz članka 31. stavka 7. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Državni ured za reviziju predlaže obavljanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada povjeriti u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

U tablici broj 2 se daju podaci o skupljačima komunalnog otpada po jedinicama lokalne samouprave na čijem području se skuplja komunalni otpad, na dan 31. prosinca 2013.

Tablica broj 2

Skupljači komunalnog otpada na području
Sisačko-moslavačke županije na dan 31. prosinca 2013.

Redni broj	Skupljač	Jedinica lokalne samouprave
1	2	3
1.	Komunalni servisi d.o.o., Jasenovac	Općina Jasenovac
2.	Komunalno Topusko d.o.o., Topusko	općine Topusko i Gvozd
3.	Komunalac Dvor d.o.o., Dvor	Općina Dvor
4.	Komunalac Glina d.o.o., Glina	Grad Glina
5.	Eko Moslavina d.o.o., Kutina	gradovi Kutina i Popovača, Općina Velika Ludina
6.	Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o., Sisak	Grad Sisak, općine Lekenik, Martinska Ves i Sunja
7.	Novokom d.o.o., Novska	Grad Novska
8.	JP Komunalac d.o.o., Hrvatska Kostajnica*	Grad Hrvatska Kostajnica i Općina Majur
9.	Komunalac Petrinja d.o.o., Petrinja	Grad Petrinja i Općina Donji Kukuruzari
10.	Komunalac Hrvatska Dubica d.o.o., Hrvatska Dubica	Općina Hrvatska Dubica
11.	Lipkom d.o.o., Lipovljani	Općina Lipovljani

* poslove skupljanja otpada od 31. prosinca 2013. preuzelo je društvo Ekos Hrvatska Kostajnica d.o.o. za komunalne usluge

Komunalna društva unose podatke o vrsti i količini otpada u Registar onečišćavanja okoliša, a unesene podatke kontrolira županijski Upravni odjel za zaštitu okoliša i prirode. Otpad (staklena i plastična ambalaža, papirna i kartonska ambalaža i elektronička oprema) koji skupljaju drugi koncesionari se predaje oporabiteljima u zemlji i inozemstvu.

U tablici broj 3 se daju podaci o odloženim količinama komunalnog otpada na odlagališta Sisačko-moslavačke županije u 2011., 2012. i 2013., prema Izvješću Agencije o komunalnom otpadu za 2011. i 2012. te prema neverificiranim podacima Sisačko-moslavačke županije za 2013.

Tablica broj 3

Podaci o odloženim količinama komunalnog otpada na odlagališta
Sisačko-moslavačke županije u 2011., 2012. i 2013.

Redni broj	Odlagalište (naziv i mjesto odlaganja) te trgovačko društvo koje upravlja odlagalištem	Jedinica lokalne samouprave koja odlaže komunalni otpad na odlagalište	Količina odloženog komunalnog otpada (u t)		
			2011.	2012.	2013.
1	2	3	4	5	6
1.	Barutana , Komunalni servisi d.o.o., Jasenovac	Općina Jasenovac	1 228	1 247	1 229
2.	Blatuša , Gvozd Komunalno Topusko d.o.o.	općine Topusko, Gvozd i Lasinja	2 437	3 032	*2 842
3.	Čore , Dvor Komunalac Dvor d.o.o.	Općina Dvor	1 300	1 300	1 310
4.	Gmajna , Glina Komunalac Glina d.o.o.	Općina Glina	4 143	3 659	3 121
5.	Gradsko odlagalište Kutina , Eko Moslavina d.o.o., Kutina	gradovi Kutina i Popovača, Općina Velika Ludina	19 074	18 670	15 027
6.	Goričica , Sisak Gospodarenje otpadom Sisak d.o.o.	Grad Sisak, općine Lekenik, Martinska Ves i Sunja	17 009	15 951	16 459
7.	Kurjakana , Novska Novokom d.o.o., Novska i Lipikom d.o.o., Lipovljani	Grad Novska i Općina Lipovljani	4 323	3 342	3 049
8.	Rosulje , Hrvatska Kostajnica, JP Komunalac d.o.o., Hrvatska Kostajnica	Grad Hrvatska Kostajnica i Općina Majur	600	0	0
9.	Taborište , Petrinja Komunalac Petrinja d.o.o.	Grad Petrinja i Općina Donji Kukuruzari	8 890	7 360	6 370
10.	Vladića jama , Hrvatska Dubica Komunalac Hrvatska Dubica d.o.o.	Općina Hrvatska Dubica	250	280	321
Ukupno			59 254	54 841	49 728

* Općina Lasinje nije na području Sisačko-moslavačke županije

Iz tablice je vidljivo da se postupno smanjuje godišnja količina komunalnog otpada kojeg se odlaže na odlagališta na području Sisačko-moslavačke županije. Količina odloženog komunalnog otpada, koji obuhvaća miješani i krupni (glomazni otpad), za 2013. je 49 728 t, što je za 9,3 % manje u odnosu na 2012., odnosno za 16,1 % u odnosu na 2011. Odložene količine otpada su manje od procijenjenih godišnjih količina u Planu gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije. Prema navedenom Planu, mjere i načini izbjegavanja i smanjenja nastajanja otpada su izbjegavanje otpada u proizvodnji, ponašanje potrošača i edukacija. Količina komunalnog otpada odloženog na odlagalištima se utvrđuje procjenom na temelju nosivosti vozila i broja istovara.

Prema podacima Agencije, ukupne količine odloženog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima u Republici Hrvatskoj na koncu 2013. veće su od dopuštenih. Prema zakonodavstvu Europske unije, moguće su visoke kazne u slučaju kada najveća dopuštena masa otpada na svim odlagalištima premašuje utvrđena ograničenja.

S obzirom na navedeno, Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti za smanjenje količine odloženog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima u Sisačko-moslavačkoj županiji, čime bi se smanjila količina otpada na području Republike Hrvatske i time pridonijelo ostvarenju ciljeva određenih Strategijom i Planom gospodarenja otpadom, a Republika Hrvatska ispunila međunarodne obveze i postupala u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Obveza uspostave sustava odvojenog prikupljanja otpada u Republici Hrvatskoj je utvrđena propisima Europske unije, Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske te odredbama Zakona o otpadu, odnosno odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Planom gospodarenja otpada Sisačko-moslavačke županije za odvojeno prikupljanje otpada je predviđena uspostava zelenih otoka (za 1 500 stanovnika) do konca 2006. i uspostava reciklažnih dvorišta (za 50 000 stanovnika) do konca 2008.

Od početka 2007. do konca 2013. sustav odvojenog prikupljanja otpada je uspostavljen samo u malom dijelu koji se odnosi na postavljanje zelenih otoka (kontejneri za odvojeno prikupljanje papira, plastike, stakla i metala) te odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) otpada. Radi poticanja odvojenog prikupljanja otpada, Fond je s jedinicama lokalne samouprave zaključivao sporazume ili ugovore o sufinanciranju nabave kanti i kontejnera te specijalnih komunalnih vozila za odvojeno prikupljanje i odvoz otpada. Udjel sufinanciranja Fonda se kretao u visini od 40,0 % do 80,0 % ugovorene vrijednosti. Do konca 2013. Fond je jedinicama lokalne samouprave Sisačko-moslavačke županije za nabavu kanti i kontejnera doznačio 3.091.731,90 kn.

U navedenom razdoblju većina jedinica lokalne samouprave djelomično je uspostavila odvojeno prikupljanje papira, plastike, stakla i metala postavljanjem zelenih otoka. Broj zelenih otoka i rokovi uspostave nisu realizirani prema planovima gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave, niti su dostupni svim korisnicima. Odvojeno prikupljanje krupnog (glomaznog) otpada provodi većina jedinica lokalne samouprave na način da se prikupljanje i odvoz provodi dva puta godišnje s kućnog praga. Glomazni otpad se odlaže na odlagališta otpada gdje se razvrstava te se pojedine vrste otpada odvajaju i predaju koncesionarima. Jedinice lokalne samouprave na području Sisačko-moslavačke županije, do konca 2013. nisu uvele druge mjere odvojenog prikupljanja otpada.

Odredbom članka 28. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, propisana je obveza jedinice lokalne samouprave da na svom području osigura, između ostalog, javnu uslugu prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada, te odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada. Način izvršavanja obveze odvojenog prikupljanja otpadnog papira, metala, stakla, plastike, tekstila te krupnog (glomaznog) komunalnog otpada je propisan odredbama članka 35. Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama poduzeti aktivnosti za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada u cilju uspostave cjelovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada, u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

Cijena usluge skupljanja i odvoza komunalnog otpada u jedinicama lokalne samouprave se obračunava prema cjeniku komunalnog društva odnosno koncesionara na koji je pribavljena suglasnost jedinice lokalne samouprave, a obračunava se na različite načine: prema površini prostora, broju članova kućanstava, količini odnosno obujmu kante i kontejnera ili jedinstveno (paušal - za sve korisnike jednako). Na utvrđivanje cijene utječe broj odvoza (jednom ili dva puta tjedno te jednom ili dva puta mjesečno) i broj članova kućanstva (cijena se umanjuje samcima i umirovljenicima). Cijena skupljanja i odvoza krupnog (glomaznog) otpada je uključena u cijenu redovnog skupljanja i odvoza komunalnog otpada. Odredbom članka 33. Zakona o održivom gospodarenju otpadom je propisano da je davatelj usluge dužan korisniku usluge obračunavati cijenu javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada razmjerno količini predanog otpada u obračunskom razdoblju, pri čemu je kriterij količine otpada u obračunskom razdoblju masa predanog otpada ili obujam spremnika otpada i broj pražnjenja spremnika. Cijena se obračunava na temelju odluke o javnoj usluzi prikupljanja miješanog komunalnog otpada i prikupljanja biorazgradivog komunalnog otpada.

Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2014.), jedinice lokalne samouprave Sisačko-moslavačke županije nisu donijele odluku o načinu pružanja javnih usluga prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada. Prema odredbi članka 30. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, predstavničko tijelo jedinice lokalne samouprave donosi odluku o načinu pružanja javne usluge prikupljanja miješanog i biorazgradivog komunalnog otpada. Rok za donošenje navedene odluke je tri mjeseca od dana stupanja na snagu uredbe Vlade Republike Hrvatske koja treba biti donesena do srpnja 2014. Do konca obavljanja revizije (lipanj 2014.) Vlada Republike Hrvatske nije donijela navedenu uredbu.

Godišnja količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada na području Sisačko-moslavačke županije se postupno smanjuje. Prema podacima Agencije, količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada za 2011. je 38 840 t, za 2012. je 36 341 t, a za 2013. je 32 477 t (neverificirani podaci) što je za 10,6 % manje u odnosu na 2012., odnosno za 16,4 % u odnosu na 2011. Za očekivati je da bi se količina odloženog biorazgradivog komunalnog otpada značajnije smanjivala da su gradovi i općine osigurali odvojeno prikupljanje zelenog otpada s javnih površina i biootpada iz domaćinstava (posebne posude) te njegovo kompostiranje. Do konca 2013. na području Sisačko-moslavačke županije nije izgrađena niti jedna kompostana.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama poduzeti aktivnosti za odvojeno prikupljanje zelenog otpada s javnih površina i biootpada iz domaćinstava te izgradnju kompostana u cilju smanjivanja količine biorazgradivog komunalnog otpada koji se odlaze na odlagališta.

Reciklažno dvorište je nadzirano i posebno opremljeno mjesto za razvrstavanje i privremeno skladištenje posebnih vrsta otpada koje nastaju u domaćinstvima (papir, karton, ambalažno staklo, limenke od pića i napitaka, crni i obojeni metali, plastična ambalaža, zeleni (biorazgradivi) otpad, baterije, akumulatori, lijekovi i drugi otpad). Lokacije za izgradnju reciklažnih dvorišta su određene planovima gospodarenja otpadom i prostornim planovima gradova i općina. Do konca 2013. na području Sisačko-moslavačke županije nije izgrađeno niti jedno reciklažno dvorište za komunalni ni za građevinski otpad, iako je do konca 2008. planirana izgradnja četiri reciklažna dvorišta u gradovima Sisku, Petrinji, Kutini i Glini. Izgradnja reciklažnih dvorišta nije ostvarena jer nije izgrađen županijski centar za gospodarenje otpadom.

Odredbama članka 56. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o otpadu je bilo propisano da su gradovi i općine dužni na svom području postaviti odgovarajuće spremnike i osigurati gradnju reciklažnog dvorišta za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom do 31. prosinca 2008. te osigurati gradnju najmanje jednog reciklažnog dvorišta za građevinski otpad do roka određenog posebnim propisom.

Odredbom članka 35. stavak 2. Zakona o održivom gospodarenju otpadom je propisano da je jedinica lokalne samouprave koja ima manje od 1 500 stanovnika, a nije osigurala funkcioniranje reciklažnog dvorišta, dužna osigurati na svom području mobilnu jedinicu koja se smatra reciklažnim dvorištem, jedinica lokalne samouprave koja ima više od 1 500 stanovnika dužna je osigurati najmanje jedno reciklažno dvorište i još po jedno na svakih idućih 25 000 stanovnika, a ako ima više od 100 000 stanovnika najmanje četiri reciklažna dvorišta i još po jedno na svakih idućih 30 000 stanovnika, dok je u naseljima u kojima se ne nalazi reciklažno dvorište dužna osigurati mobilnu jedinicu koja se smatra reciklažnim dvorištem.

Odredbom članka 35. stavak 4. Zakona o održivom gospodarenju je propisano da je jedinica lokalne samouprave dužna osigurati da prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta, odnosno način rada mobilne jedinice, omogućava pristupačno korištenje svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta, odnosno mobilne jedinice. Također, odredbama navedenog Zakona je propisano da je jedinica lokalne samouprave dužna osigurati ispunjenje navedenih obveza u roku godine dana od dana stupanja na snagu navedenog Zakona, odnosno do srpnja 2014.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama planirati izgradnju reciklažnih dvorišta za gospodarenje komunalnim i građevinskim otpadom kao prioritetne projekte izgradnje komunalne infrastrukture i pokrenuti aktivnosti izgradnje reciklažnih dvorišta te osigurati funkcioniranje reciklažnih dvorišta na način propisan odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.

b) Razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom

Strateški cilj razvitka infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom je planirano ostvariti putem usklađivanja hrvatske regulative i informacijskog sustava s propisima Europske unije, gradnjom infrastrukturnih građevina i postrojenja, izradom programa gradnje i standarda građevina i postrojenja i njihovim unošenjem u prostorne planove, gospodarenjem neopasnim, inertnim i opasnim otpadom te edukacijom upravnih struktura, stručnjaka i javnosti.

Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske je određen rok uspostave županijskih i regionalnih centara za gospodarenje otpadom do konca 2011. te su planirane aktivnosti za gradnju centara za gospodarenje otpadom tijekom pet godina od donošenja navedenog Plana. Planirano je da će do konca 2007. sve županije i Grad Zagreb imati donesen plan gospodarenja otpadom s definiranom lokacijom centra za gospodarenje otpadom, do konca 2008. osnovati društvo za gospodarenje otpadom i obavljanje istražnih radova, do konca 2009. pripremiti projektну dokumentaciju, ishoditi građevinske dozvole, raspisati natječaj za izbor partnera i ugovaranje, osnovati društvo za upravljanje centrom, do konca 2010. provesti postupak javne nabave za izvođenje radova, izvođenje prve faze, ugradnju opreme za obradu otpada i probni pogon te će do konca 2011. započeti rad centra za gospodarenje otpadom.

Plan gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije je predvidio uspostavu jednog županijskog centra za gospodarenje otpadom na kojem bi se obrađivao otpad iz Sisačko-moslavačke županije, a obavljalo bi se sljedeće: prihvata sortiranog i nesortiranog otpada, obrada otpada (mehaničko-biološka obrada, kompostana za biološki otpad), obrada glomaznog otpada, reciklaža, sabiranje opasnog otpada, odlaganje ostatnog komunalnog i neopasnog otpada, kompostiranje, obrada tekućih i plinovitih ostataka na odgovarajućim instalacijama i monitoring (praćenje) stanja okoliša. Planom je predviđeno tijekom uspostave županijskog centra za gospodarenje otpadom postupno smanjivati broj postojećih aktivnih odlagališta, uz provedbu sanacije, zatvaranja i prenamjene istih u pretovarne stanice.

Sisačko-moslavačka županija do konca 2013. nije odredila prostornim planom lokaciju za izgradnju županijskog centra za gospodarenje otpadom i nije započela aktivnosti za njegovu izgradnju. Druge aktivnosti predviđene Planom gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije su manjim dijelom ostvarene, između ostalog: osnovana je tvrtka Eko start d.o.o. čija je zadaća uspostava i vođenje županijskog centra za gospodarenje otpadom, provedena su dodatna istraživanja i izrađena je Studija odabira najpovoljnije lokacije za izgradnju županijskog centra za gospodarenje otpadom, započeto je s programom obrazovanja i obavješćivanja javnosti o sustavu gospodarenja otpadom, započeto je s uspostavom reciklažnih dvorišta i zelenih otoka po gradovima/općinama, te je započeto s izradom dokumenata potrebnih za sanaciju te zatvaranje/prenamjenu postojećih odlagališta.

Uspostava županijskog centra za gospodarenje otpadom krajnji je cilj cjelovitog sustava gospodarenja otpadom. Cilj je u okviru županijskog centra za gospodarenje otpadom omogućiti sortiranje i razdvajanje komunalnog otpada, iskorištavanje vrijednih sastojaka otpada (reciklaža), obradu komunalnog otpada, odlaganje ostatnog dijela komunalnog otpada (nakon obrade) i odlaganje neopasnog otpada te biološku obradu otpada (kompostiranje).

Sisačko-moslavačka županija je u prosincu 2008. osnovala trgovačko društvo Eko start d.o.o. za gospodarenje otpadom kao jedini osnivač s temeljnim kapitalom u iznosu 20.000,00 kn. Navedeno trgovačko društvo koncem 2013. nema zaposlenika, a prema godišnjim financijskim izvještajima, odnosno računu dobiti i gubitka za 2013. ostvarilo je prihode u iznosu 69.265,00 kn, rashode u iznosu 64.787,00 kn te je iskazana dobit u iznosu 4.478,00 kn.

Državni ured za reviziju predlaže poduzimati radnje za realizaciju projekata izgradnje centra za gospodarenje otpadom u cilju uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom te sanaciju i zatvaranje postojećih odlagališta. Predlaže se aktivnije uključivanje jedinica lokalne samouprave u planiranje i provedbu svih radnji potrebnih za realizaciju projekata izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom.

c) Smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta

Jedan od strateških ciljeva gospodarenja otpadom je smanjivanje rizika od otpada putem sanacije i zatvaranja odlagališta. Strategijom i Planom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske je određeno da će Fond financirati projekte sanacije i zatvaranja postojećih odlagališta, a sredstva za provedbu projekata će se osigurati iz javnih izvora (državni proračun, proračuni jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, sredstva komunalnih društava u vlasništvu jedinica lokalne samouprave, fondovi Europske unije, Fond, krediti Svjetske banke, Europske banke za obnovu i razvitak i Europske investicijske banke) te privatnih izvora (javno-privatna partnerstva, koncesije).

Skupljeni otpad s područja 19 jedinica lokalne samouprave se odlaže na deset službenih odlagališta na području Sisačko-moslavačke županije. Navedena službena odlagališta na području Sisačko-moslavačke županije su većinom u postupku pripreme sanacije ili u postupku sanacije. Sanacija je obavljena na odlagalištima Gmajna, Goričica i Kutina. Odlagališta su u funkciji do izgradnje županijskog centra za gospodarenje otpadom, kada se planira njihovo zatvaranje ili prenamjena u reciklažna dvorišta ili pretovarne stanice. Osim toga, na području Sisačko-moslavačke županije nalazi se i jedno odlagalište proizvodnog otpada koje je u vlasništvu trgovačkog društva Petrokemija d.d. iz Kutine. Odlagalište radi od 1983.

Prema planu gospodarenja otpadom Sisačko-moslavačke županije, sanacija i zatvaranje odlagališta se planira do konca 2015. Za sanaciju službenih odlagališta Fond je od 2004. do 2013. isplatio sredstva u iznosu 59.179.111,00 kn, a lokalne jedinice u iznosu 30.610.789,00 kn, što ukupno iznosi 89.789.900,00 kn. U okviru navedenih rashoda su i rashodi za odlagalište Lugomerje, Sisak, koje je zatvoreno ranijih godina, za čiju sanaciju je Fond isplatio 2.000.000,00 kn, a Grad Sisak 13.414.095,00 kn, što ukupno iznosi 15.414.095,00 kn.

U tablici broj 4 se daju podaci o stanju sanacije službenih odlagališta komunalnog otpada na području Sisačko-moslavačke županije, po gradovima i općinama, utrošenim sredstvima za sanaciju odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013.

Tablica broj 4

Podaci o sanaciji službenih odlagališta komunalnog otpada na području
Sisačko-moslavačke županije do konca 2013.

u kn

Redni broj	Odlagalište/ jedinica lokalne samouprave	Stanje sanacije	Utrošena sredstva za sanaciju odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013.		
			Fond	Vlastita sredstva jedinice lokalne samouprave	Ukupno
1	2	3	4	5	6
1.	Barutana , Općina Jasenovac	aktivno, sanacija u pripremi	632.505,00	123.126,00	755.631,00
2.	Blatuša , Općina Gvozd	aktivno, sanacija u pripremi	136.640,00	58.560,00	195.200,00
3.	Ćore , Općina Dvor	aktivno, sanacija u pripremi	459.293,00	161.033,00	620.326,00
4.	Gmajna , Grad Glina	aktivno, sanacija u tijeku	7.600.590,00	2.342.562,00	9.943.152,00
5.	Goričica , Grad Sisak	aktivno, gotova	9.070.374,00	6.046.916,00	15.117.290,00
6.	Kurjakana , Novska	aktivno, sanacija u pripremi	446.157,00	271.653,00	717.810,00
	Grad Novska		446.157,00	212.096,45	658.253,45
	Općina Lipovljani		0,00	59.556,55	59.556,55
7.	Kutina , Grad Kutina	aktivno, gotova	22.800.011,00	6.630.003,00	29.430.014,00
8.	Rosulje , Grad Hrvatska Kostajnica	aktivno, sanacija u tijeku	8.342.157,00	16.605,00	8.358.762,00
9.	Taborište , Grad Petrinja	aktivno, sanacija u tijeku	7.355.431,00	1.471.086,00	8.826.517,00
10.	Vladića jama , Općina Hrvatska Dubica	aktivno, sanacija u pripremi	335.953,00	75.150,00	411.103,00
11.	Logomerje , Grad Sisak	zatvoreno, sanirano	2.000.000,00	13.414.095,00	15.414.095,00
Ukupno			59.179.111,00	30.610.789,00	89.789.900,00

Odlagalište Barutana se nalazu u Jasenovcu, površine 7 500 m², a s radom je započelo 1998. Zbrinjavanje otpada provodi komunalno društvo u vlasništvu Općine Jasenovac, Komunalni servisi d.o.o., Jasenovac. Odlagalište je aktivno, a sanacija je u pripremi, nije opremljeno mjerama za zaštitu okoliša. Ima lokacijsku i građevinsku dozvolu za odlaganje komunalnog otpada.

Odlagalište Blatuša se nalazu u Gvozd, površine 50 000 m², a s radom je započelo 1995. Zbrinjavanje otpada provodi komunalno društvo Komunalno Topusko d.o.o. u vlasništvu općina Topusko, Gvozd i Lasinja. Odlagalište je aktivno, a sanacija je u pripremi, nije opremljeno mjerama za zaštitu okoliša. Odlaze se otpad s područja općina Topusko i Gvozd. Nema dozvole za odlaganje.

Odlagalište Ćore se nalazu u Dvoru, površine 10 000 m², a s radom je započelo 1980. Zbrinjavanje otpada provodi komunalno društvo u vlasništvu Općine Dvor, Komunalac Dvor d.o.o. Odlagalište je aktivno, a sanacija je u pripremi, nije opremljeno mjerama za zaštitu okoliša. Odlagalište ima lokacijsku dozvolu.

Odlagalište Gmajna se nalazu u Glini, površine 43 340 m², a s radom je započelo 1960. Zbrinjavanje otpada provodi komunalno društvo u vlasništvu Grada Glina, Komunalac d.o.o., Glina. Odlagalište je aktivno, a sanacija je u tijeku, nije opremljeno mjerama za zaštitu okoliša. Ima lokacijsku i građevinsku dozvolu za odlaganje komunalnog otpada.

Odlagalište Goričicana se nalazu u Topolovacu (Sisak), površine 123 359 m², a s radom je započelo 1987. Zbrinjavanje otpada provodi komunalno društvo u vlasništvu Grada Siska, Gospodarenje otpadom d.o.o., Sisak. Odlagalište je aktivno, a sanacija je završena i otpad se odlaže sanitarno s područja grada Siska i općina Lekenik, Martinska Ves i Sunja. Opremljeno je mjerama zaštite okoliša (brtveni slojevi, sustav odvodnje i obrade procjednih voda, sustav otplinjavanja, skupljanje odlagališnog plina i spaljivanje na baklji). Ima uporabnu, lokacijsku i građevinsku dozvolu za odlaganje komunalnog otpada.

Odlagalište Kutina se nalazu u Kutini, površine 120 000 m², a s radom je započelo 1978. Zbrinjavanje otpada provodi komunalno društvo u vlasništvu Grada Kutina, Eko Moslavina d.o.o., Kutina. Odlagalište je aktivno, a sanacija je završena i otpad se odlaže sanitarno s područja gradova Kutine i Popovača te općine Ludina. Opremljeno je mjerama zaštite okoliša (brtveni slojevi, sustav odvodnje i sustav otplinjavanja). Ima uporabnu, lokacijsku i građevinsku dozvolu za odlaganje komunalnog otpada.

Odlagalište Kurjakana se nalazu u Novskoj, površine 30 000 m², a s radom je započelo 1988. Zbrinjavanje otpada provodi komunalno društvo u vlasništvu Grada Novska, Novokom d.o.o., Novska. Odlagalište je aktivno, a sanacija je u pripremi, nije opremljeno mjerama za zaštitu okoliša. Na odlagalište se odlaže otpad s područja grada Novska. Ima dozvolu za odlaganje komunalnog otpada.

Odlagalište Rosulje se nalazu u Hrvatskoj Kostajnici, površine 8 000 m², a s radom je započelo 1995. Zbrinjavanje otpada provodi komunalno društvo u vlasništvu Općine Hrvatska Kostajnica, Komunalac d.o.o., Hrvatska Kostajnica (od 31. prosinca 2013. Ekos Hrvatska Kostajnica d.o.o. za komunalne usluge). Odlagalište je zatvoreno, a sanacija je u tijeku. Na odlagalištu se odlagao otpad s područja grada Hrvatska Kostajnica te općina Donji Kukuruzari i Majur.

Odlagalište Taborište se nalazu u Petrinji, površine 27 000 m², a s radom je započelo 1973. Zbrinjavanje otpada provodi komunalno društvo u vlasništvu Grada Petrinje, Komunalac d.o.o., Petrinja. Odlagalište je aktivno, a sanacija je u pripremi, nije opremljeno mjerama za zaštitu okoliša. Ima lokacijsku i građevinsku dozvolu za odlaganje komunalnog otpada.

Odlagalište Vladina jama se nalazu u Hrvatskoj Dubici, površine 5 000 m², a s radom je započelo 2003. Zbrinjavanje otpada provodi komunalno društvo u vlasništvu Općine Hrvatska Dubica, Komunalac Hrvatska Dubica d.o.o. Odlagalište je aktivno, a sanacija je u pripremi, od mjera za zaštitu okoliša provodi samo monitoring voda. Nema dozvole za odlaganje komunalnog otpada.

Odredbama ugovora o pristupanju Europskoj uniji, Republika Hrvatska se obvezala osigurati postupno smanjivanje otpada odloženog na postojeća neusklađena odlagališta. Navedeno je propisano i odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, prema kojima je odlaganje otpada na neusklađenom odlagalištu u Republici Hrvatskoj zabranjeno nakon 31. prosinca 2017. te bi sva postojeća odlagališta trebala biti sanirana do konca 2018.

Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti za provođenje sanacije i zatvaranja postojećih odlagališta do vremena izgradnje i otvaranja županijskog centra za gospodarenje otpadom, odnosno do konca 2018.

Na području Sisačko-moslavačke županije postoji više divljih odlagališta otpada, odnosno manjih neuređenih prostora koji nisu predviđeni za odlaganje otpada, a formirali su ih najčešće građani gdje odlažu građevinski i glomazni otpad. Dio divljih odlagališta je saniran ili je u fazi sanacije. Unatoč tome, još uvijek je znatan broj divljih odlagališta koje je prema Planu gospodarenja otpadom potrebno sanirati do konca 2015.

U tablici broj 5 se daju podaci o divljim odlagalištima komunalnog otpada na području Sisačko-moslavačke županije po jedinicama lokalne samouprave te utrošenim sredstvima za sanaciju divljih odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013.

Tablica broj 5

Podaci o divljim odlagalištima na području Sisačko-moslavačke županije i utrošenim sredstvima za sanaciju do konca 2013.

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Broj divljih odlagališta	Broj saniranih divljih odlagališta	Utrošena sredstva za sanaciju divljih odlagališta po izvorima sredstava do konca 2013. (u kn)		
				Fond	Sredstva jedinice lokalne samouprave	Ukupno
1	2	3	4	5	6	7
1.	Grad Glina	52	50	288.973,00	374.261,00	663.234,00
2.	Grad Hrvatska Kostajnica	0	0	0,00	0,00	0,00
3.	Grad Kutina	25	6	26.834,00	121.981,00	148.815,00
4.	Grad Novska	21	21	0,00	248.407,00	248.407,00
5.	Grad Petrinja	10	8	210.679,00	42.136,00	252.815,00
6.	Grad Popovača	6	6	70.200,00	489.952,00	560.152,00
7.	Grad Sisak	15	14	115.247,00	2.612.926,00	2.728.173,00
8.	Općina Donji Kukuruzari	0	0	0,00	0,00	0,00
9.	Općina Dvor	5	1	0,00	139.214,00	139.214,00
10.	Općina Gvozd	23	14	365.015,00	156.435,00	521.450,00
11.	Općina Hrvatska Dubica	2	2	140.833,00	60.357,00	201.190,00
12.	Općina Jasenovac	19	19	818.885,00	279.739,00	1.098.624,00
13.	Općina Lekenik	7	6	0,00	0,00	0,00
14.	Općina Lipovljani	2	1	129.558,00	125.178,00	254.736,00
15.	Općina Majur	2	2	34.755,00	69.641,00	104.396,00
16.	Općina Martinska Ves	0	0	0,00	0,00	0,00
17.	Općina Sunja	5	2	140.420,00	136.909,00	277.329,00
18.	Općina Topusko	11	0	0,00	0,00	0,00
19.	Općina Velika Ludina	5	5	0,00	106.406,00	106.406,00
Ukupno		210	157	2.341.399,00	4.963.542,00	7.304.941,00

Za sanaciju divljih odlagališta Fond je do konca 2013. uložio 2.341.399,00 kn, a jedinice lokalne samouprave 4.963.542,00 kn, što ukupno iznosi 7.304.941,00 kn. U pojedinim jedinicama lokalne samouprave su organizirane akcije građana na čišćenju manjih divljih odlagališta.

Prema podacima jedinica lokalne samouprave, onečišćenja se unatoč mjerama nadzora, ponovno pojavljuju pogotovo uz ceste, gdje se povremeno odbacuje većinom građevinski otpad. Podaci o broju divljih odlagališta kojima raspolažu jedinice lokalne samouprave nisu potpuni i cjeloviti.

Državni ured za reviziju predlaže jedinicama lokalne samouprave, u suradnji s tijelima nadležnim za upravni i inspekcijski nadzor, uspostaviti učinkovit nadzor nad odlaganjem otpada na području Sisačko-moslavačke županije kako bi se izbjeglo stvaranje novih divljih odlagališta te poduzeti mjere za sanaciju postojećih divljih odlagališta.

d) Informacijski sustav gospodarenja otpadom

Prema Strategiji i Planu gospodarenja otpadom Republike Hrvatske, razvitak informacijskog sustava je uvjet za učinkovito funkcioniranje sustava gospodarenja otpadom. Zakonom o održivom gospodarenju otpadom je propisano da je informacijski sustav gospodarenja otpadom dio informacijskog sustava zaštite okoliša koji sadrži podatke iz objedinjenih izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom, podatke o propisima, smjernicama, planovima i projektima u području gospodarenja otpadom te druge podatke. Agencija je dužna pravodobno i cjelovito prikupljati i unositi podatke u informacijski sustav, a na temelju prikupljenih podataka je dužna izraditi izvješće o gospodarenju otpadom kao sastavni dio izvješća o stanju okoliša.

Revizijom je utvrđeno da pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne dostavljaju izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom Ministarstvu i Agenciji te Agencija ne raspolaže podacima za vođenje informacijskog sustava ili ne raspolaže pravodobno. Zbog navedenoga, podaci i informacije o provedbi planova gospodarenja otpadom na lokalnoj i regionalnoj razini koji su dostavljeni Agenciji, a koji se koriste za izradu četverogodišnjeg izvješća o stanju okoliša, nisu potpuni i kvalitetni te Agencija nije u mogućnosti donositeljima odluka i javnosti cjelovito prezentirati učinkovitost lokalne i područne (regionalne) samouprave u sustavu gospodarenja otpadom. Agencija objavljuje na svojim mrežnim stranicama planove i izvješća o gospodarenju otpadom, međutim s obzirom da pojedine jedinice ne dostavljaju izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom, ona nisu obuhvaćena niti objavljena u izvješću Agencije te izvješće Agencije o provedbi planova gospodarenja otpadom na lokalnoj i regionalnoj razini ne odražava pravo stanje gospodarenja otpadom na području Sisačko-moslavačke županije ni Republike Hrvatske u cjelini.

Državni ured za reviziju predlaže Sisačko-moslavačkoj županiji i svim jedinicama lokalne samouprave na njenom području pravodobno osigurati podatke o provedbi planova gospodarenja otpadom iz svoje nadležnosti i druge podatke potrebne za vođenje informacijskog sustava kako bi prikupljeni, objedinjeni i obrađeni podaci u okviru informacijskog sustava Agencije bili u funkciji nadzora provedbe i upravljanja sustavom gospodarenja otpadom Republike Hrvatske.

Prema Pravilniku o registru onečišćavanja okoliša (Narodne novine 35/08), obveznici prijave podataka u Registar onečišćavanja okoliša su proizvođači, skupljači i oporabitelji otpada. Obveznici prijavljuju podatke putem korisničkog računa i lozinke. Pri ispunjavanju obrazaca, obveznici trebaju voditi brigu o kvaliteti prijavljenih podataka, posebice u pogledu potpunosti, dosljednosti i vjerodostojnosti. Nadležni odjel u Sisačko-moslavačkoj županiji u suradnji s nadležnom inspekcijom je obavezan procijeniti kvalitetu dostavljenih podataka.

Agencija koordinira rad na osiguranju i kontroli kvalitete podataka putem Priručnika za vođenje Registra onečišćavanja okoliša koji sadrži upute za rad i postupke za osiguranje kvalitete podataka. Agencija je na svojim mrežnim stranicama objavila upute za popunjavanje obrazaca te je županijama uputila smjernice u svrhu provjere i ispravka prijavljenih podataka obveznika. Agencija provodi kontrole nakon prethodne kontrole županija, u smislu pravilnosti popunjavanja obrazaca, dupliranja prijave, upisivanja ispravnih količina otpada, dostavljanja nepotpunih obrazaca, pogrešno utvrđenog statusa otpada i drugo.

Revizijom je utvrđeno da prijavljivanje podataka za prethodnu godinu u Registar onečišćavanja okoliša započinje u drugoj polovini siječnja tekuće godine. Rok prijave podataka je do 1. ožujka, a županijama je rok do 15. lipnja za provjeru potpunosti, dosljednosti i vjerodostojnosti dostavljenih podataka. U navedenom roku županijski odjel nadležan za poslove zaštite okoliša (šest zaposlenika) treba provjeriti podatke dostavljene od većeg broja obveznika. Podaci koje obveznici prijavljuju su često uneseni na pogrešnom obrascu. Podaci o količinama prikupljenog i odloženog otpada su u pojedinim slučajevima nepotpuni i netočni, a ponekad je status otpada pogrešno određen. Pojedini obveznici dostavljaju podatke u papirnatom obliku zbog nesnalaženja u korištenju aplikacije za unos u registar, pa zaposlenik županijskog odjela sami upisuju podatke u registar. Zaposlenici nadležnog županijskog odjela kontaktiraju obveznike putem telefona, pisanim ili elektronskim putem i upozoravaju ih na propuste, međutim pojedini ne dostavljaju podatke ni nakon pisanih i usmenih zamolbi. Nakon obavljene kontrole i verifikacije prijavljenih podataka, korisnički račun obveznika se zaključava i podaci se smatraju vjerodostojnim te ih Agencija može koristiti.

Državni ured za reviziju predlaže Sisačko-moslavačkoj županiji, u suradnji s Agencijom, poduzeti mjere za poboljšanje kvalitete i pouzdanosti podataka koji se prijavljuju u Registar onečišćavanja okoliša, kako bi se postigla učinkovitija kontrola sustava gospodarenja otpadom na svim razinama.

Jedinice lokalne samouprave na području Sisačko-moslavačke županije ne raspolažu cjelovitim podacima o provedenim aktivnosti na svom području vezanim uz sustav gospodarenja otpadom, niti su podaci o gospodarenju otpadom objavljene na mrežnim stranicama jedinica lokalne samouprave. Prema odredbama članka 137. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, informacijski sustav mora sadržavati podatke iz objedinjenih izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi planova gospodarenja otpadom, podatke o lokacijama odbačenog otpada, o provedenim izobrazno-informativnim aktivnostima, o količinama, vrstama i tokovima otpada iz očevidnika o nastanku i tijeku otpada, o izdanim dozvolama i potvrdama za postupke gospodarenja otpadom, o građevinama za gospodarenje otpadom te druge podatke. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su obvezne pravodobno prikupljati sve podatke važne za sustav gospodarenja na svom području, voditi evidencije o provedenim aktivnostima te podatke objavljivati na mrežnim stranicama i dostavljati ih Agenciji.

Državni ured za reviziju predlaže Sisačko-moslavačkoj županiji i svim jedinicama lokalne samouprave, voditi cjelovite podatke o provedenim aktivnostima na svom području vezanim uz sustav gospodarenja otpadom, a pogotovo podatke o službenim i divljim odlagalištima komunalnog otpada, izgradnji centra za gospodarenje otpadom s pretovarnim stanicama i izgradnji reciklažnih dvorišta. Nadalje, skreće se pozornost na važnost praćenja aktivnosti vezanih uz gospodarenje otpadom na svom području, kako bi se mogle pravodobno prijaviti Fondu za sufinanciranje sanacije odlagališta i izgradnje građevina za gospodarenje otpadom te za sufinanciranje nabave komunalne opreme, komunalnih vozila i izgradnju reciklažnih dvorišta.

e) Edukacija o gospodarenju otpadom

Strateški cilj edukacije upravnih struktura, stručnjaka i javnosti o gospodarenju otpadom je planirano ostvariti putem razvoja sustava odgoja i obrazovanja, informiranja i komunikacije o otpadu prikladnim programima u školskom i izvanškolskom području, medijima i stručnim radionicama, razradi programa i metoda za edukaciju. Planirano je kontinuirano provođenje i ukazivanje na probleme vezane uz otpad i promicanje pravilnog postupanja s otpadom, pozitivnog pristupa i pronalaženje sporazuma za rješavanje problema otpada.

Prema odredbama članka 39. Zakona o održivom gospodarenju otpadom, jedinica lokalne samouprave je dužna na svom području i o svom trošku, osigurati godišnje provođenje izobrazno-informativne aktivnosti, a osobito javne tribine, informativne publikacije o gospodarenju otpadom i objavu specijaliziranih priloga u medijima kao što su televizija i radio. Također je dužna uspostaviti i ažurno održavati svoju mrežnu stranicu s informacijama o gospodarenju otpadom na svom području.

U jedinicama lokalne samouprave na području Sisačko-moslavačke županije edukacija stanovništva o obvezi odvojenog prikupljanja komunalnog otpada se provodi djelomično. Pojedine jedinice lokalne samouprave putem komunalnih društava i koncesionara, lokalnog radija, letaka, plakata i oglasnih ploča obavještavaju stanovništvo o obvezi i načinu odvojenog prikupljanja otpada. Pojedine udruge građana su, uz financijsku potporu jedinice lokalne samouprave, organizirale radionice u osnovnim školama s ciljem podizanja svijesti o odgovornom odlaganju i recikliranju otpada. Međutim, unatoč tome provedene aktivnosti na educiranju stanovništva nisu potpune i cjelovite i ne provode se kontinuirano. Većina jedinica lokalne samouprave na svojim mrežnim stranicama nema informacije o gospodarenju otpadom na svom području. Doneseni planovi gospodarenja otpadom jedinica lokalne samouprave, ne sadrže izobrazno-informativne aktivnosti na razvijanju javne svijesti o potrebi odvojenog prikupljanja otpada i učinkovitom gospodarenju otpadom.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama na području Sisačko-moslavačke županije provoditi godišnje izobrazno-informativne aktivnosti te uspostaviti i ažurno održavati mrežnu stranicu s informacijama o gospodarenju otpadom na svom području. Predlaže se sastavljati izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti kao sastavnog dijela godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom. U cilju podizanja svijesti o odgovornom odlaganju i recikliranju otpada, predlaže se kontinuirano provoditi akcije prikupljanja otpada koje će stimulirati i poticati stanovništvo i gospodarstvo na aktivno sudjelovanje u odvojenom prikupljanju komunalnog otpada.

f) Nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom

Nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom županije, gradova i općina se provodi putem izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom. Svrha izrade navedenog izvješća je kontinuirani nadzor nad uspostavom održivog sustava gospodarenja otpadom u županiji u skladu s obvezama i smjernicama nacionalne zakonske regulative, propisa Europske unije te državnih i lokalnih planskih dokumenata.

Obvezu nadzora nad provođenjem plana gospodarenja otpadom provodi nadležno upravno tijelo županije. Nadležno upravno tijelo u Sisačko-moslavačkoj županiji je Upravni odjel za zaštitu okoliša i prirode.

Prema odredbama Zakona o otpadu, nadležni uredi županija su bili obvezni jednom godišnje, do 31. svibnja tekuće za prethodnu godinu, a gradonačelnici i općinski načelnici do 30. travnja tekuće za prethodnu godinu, županijskoj skupštini te gradskom odnosno općinskom vijeću, podnositi izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom, posebice o provedbi obveza i učinkovitosti poduzetih mjera. Usvojena izvješća nadležni uredi su bili obvezni dostavljati Ministarstvu i Agenciji.

Odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom, navedene odredbe su mijenjane te je od srpnja 2013. jedinica lokalne samouprave obvezna dostavljati godišnje izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom jedinici područne (regionalne) samouprave do 31. ožujka tekuće za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svom službenom glasilu. Jedinica područne (regionalne) samouprave je obvezna dostavljati godišnje izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom i objedinjena izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi plana gospodarenja otpadom Ministarstvu i Agenciji do 31. svibnja tekuće za prethodnu kalendarsku godinu i objaviti ga u svom službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Agencija jednom godišnje objavljuje navedena objedinjena izvješća na svojim mrežnim stranicama.

Sisačko-moslavačka županija sastavila je izvješće o provedbi plana gospodarenja otpadom za 2013. i dostavila Ministarstvu i Agenciji objedinjena izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi plana gospodarenja otpadom za 2013.

Od 11 jedinica lokalne samouprave koje su donijele planove gospodarenja otpadom na području Sisačko-moslavačke županije za 2012. godišnje izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom sastavile su četiri jedinice lokalne samouprave, a za 2013. osam jedinica lokalne samouprave. Sastavljena izvješća su dostavljena predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave i nadležnom upravnom tijelu Sisačko-moslavačke županije koja ih je dostavila Ministarstvu i Agenciji.

U tablici broj 6 se daju podaci o izvješćima o provedbi planova gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne samouprave na području Sisačko-moslavačke županije.

Tablica broj 6

Podaci o izvješćima o provedbi planova gospodarenja otpadom u jedinicama lokalne samouprave na području Sisačko-moslavačke županije

Redni broj	Jedinica lokalne samouprave	Izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom		
		Godine za koje su donesena	Dostavljena predstavničkom tijelu jedinice lokalne samouprave (DA/NE)	Dostavljena nadležnom upravnom tijelu županije (DA/NE)
1	2	3	4	5
1.	Grad Glina	2011., 2012., 2013.	DA	DA
2.	Grad Hrvatska Kostajnica	2011., 2012., 2013.	DA	DA
3.	Grad Kutina	2013.	DA	DA
4.	Grad Novska	-	-	-
5.	Grad Petrinja	2011., 2013.	NE	NE
6.	Grad Popovača	plan donesen u 2013.	-	-
7.	Grad Sisak	2011., 2012., 2013.	DA	DA
8.	Općina Donji Kukuruzari	-	-	-
9.	Općina Dvor	2012. i 2013.	DA	DA
10.	Općina Gvozd	2011.	DA	DA
11.	Općina Hrvatska Dubica	-	-	-
12.	Općina Jasenovac	-	-	-
13.	Općina Lekenik	plan donesen u 2013.	-	-
14.	Općina Lipovljani	2013.	DA	DA
15.	Općina Majur	-	-	-
16.	Općina Martinska Ves	-	-	-
17.	Općina Sunja	-	-	-
18.	Općina Topusko	-	-	-
19.	Općina Velika Ludina	-	-	-

Izvješća o provedbi planova gospodarenja otpadom gradova i općina sadrže opisno provedene mjere gospodarenja otpadom, ali bez financijskih i količinskih pokazatelja, odnosno nisu iskazane količine nabavljene opreme prema vrsti (kante, kontejneri, komunalna vozila, drugo), iznosi troškova gospodarenja otpadom (troškovi nabave opreme za odvojeno prikupljanje komunalnog otpada, troškovi sanacije odlagališta, drugi troškovi) te izvori financiranja, zbog čega je onemogućena usporedba količina i troškova gospodarenja otpadom u odnosu na planirane količine i troškove gospodarenja otpadom.

Državni ured za reviziju predlaže gradovima i općinama sastavljati godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom, dostavljati ih Sisačko-moslavačkoj županiji u propisanom roku i objavljivati u svom službenom glasilu. Također, predlaže Sisačko-moslavačkoj županiji dostavljati Ministarstvu i Agenciji godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom i objedinjena izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi planova gospodarenja otpadom u propisanom roku te ga objaviti u svom službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama.

Predlaže se u izvješću o provedbi plana gospodarenja otpadom navesti aktivnosti i podatke koji će biti usporedivi s planiranim aktivnostima i podacima utvrđenim planom gospodarenja otpadom gradova i općina te navesti količinu nabavljene opreme, troškove gospodarenja otpadom prema vrsti troška i izvore financiranja, u svrhu učinkovitog praćenja aktivnosti provedenih u određenom razdoblju.

Odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom je propisan upravni i inspekcijski nadzor nad provedbom propisa koji reguliraju gospodarenje otpadom, te praćenje postupaka gospodarenja svim vrstama otpada i zaštite okoliša. Ministarstvo provodi upravni nadzor u nadležnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a inspekcijski nadzor se provodi kod svih obveznika primjene navedenog Zakona. Provedba mjera nadzora i praćenja gospodarenja otpadom je zakonska obveza gradova i općina te komunalnih društava kojima je povjereno obavljanje djelatnosti skupljanja i zbrinjavanja otpada.

Sisačko-moslavačka županija je svojim planom gospodarenja otpadom propisala provedbu mjera nadzora i praćenja gospodarenja otpadom, koje se odnose na stalni nadzor tijekom otpada, stalni nadzor rada odlagališta, uspostavu odvojenog prikupljanja otpada, nadzor rada koncesionara i tijek otpadnog materijala kojeg se odvojeno prikuplja. Prema planu, nadzor nad provedbom plana gospodarenja otpadom obavlja nadležni županijski upravni odjel.

Gradovi i općine su također svojim planovima gospodarenja otpadom propisale mjere nadzora i praćenja gospodarenja otpadom, s tim da nisu odredile tijelo koje će provoditi nadzor nad provedbom plana gospodarenja otpadom.

OCJENA UČINKOVITOSTI GOSPODARENJA OTPADOM NA PODRUČJU SISAČKO-MOSLAVAČKE ŽUPANIJE

Državni ured za reviziju je obavio reviziju učinkovitosti gospodarenja otpadom na području Sisačko-moslavačke županije. Ciljevi revizije su bili ocijeniti provedbu planova gospodarenja otpadom, ocijeniti uspostavu sustava odvojenog prikupljanja komunalnog otpada, ocijeniti aktivnosti vezane uz razvitak infrastrukture za izgradnju cjelovitog sustava gospodarenja otpadom, ocijeniti provedbu sanacija i zatvaranja odlagališta, ocijeniti informacijski sustav gospodarenja otpadom, ocijeniti edukaciju o gospodarenju otpadom te ocijeniti nadzor nad provedbom planova gospodarenja otpadom u Sisačko-moslavačkoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Sisačko-moslavačke županije.

Na temelju provedenih postupaka revizije i utvrđenih činjenica, uzimajući u obzir postavljene ciljeve revizije, Državni ured za reviziju ocjenjuje da gospodarenje otpadom u Sisačko-moslavačkoj županiji i jedinicama lokalne samouprave Sisačko-moslavačke županije nije dovoljno učinkovito te se spomenutim jedinicama daju preporuke za poboljšanje učinkovitosti gospodarenja otpadom.

Državni ured za reviziju daje sljedeće preporuke:

- Donijeti plan gospodarenja otpadom za razdoblje šest godina sa svim elementima propisanim odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom. Također, nacrt plana gospodarenja otpadom učiniti dostupnim javnosti za iznošenje primjedbi, prijedloga i mišljenja, a plan gospodarenja otpadom objaviti u službenom glasilu jedinice lokalne samouprave. Nadalje, predlaže gradovima i općinama koje su donijele plan gospodarenja otpadom sastavljen na temelju Zakona o otpadu, uskladiti navedeni plan s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
- Povjeriti obavljanje javne usluge prikupljanja miješanog komunalnog otpada i biorazgradivog komunalnog otpada u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
- Poduzeti aktivnosti za smanjenje količine odloženog komunalnog i biorazgradivog komunalnog otpada na odlagalištima u Sisačko-moslavačkoj županiji, čime bi se smanjila količina otpada na području Republike Hrvatske i time pridonijelo ostvarenju ciljeva određenih Strategijom i Planom gospodarenja otpadom, a Republika Hrvatska ispunila međunarodne obveze i postupala u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
- Poduzeti aktivnosti za odvojeno prikupljanje otpadnog papira, metala, stakla, plastike i tekstila te krupnog (glomaznog) otpada u cilju uspostave cjelovitog sustava odvojenog prikupljanja otpada, u skladu s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom.
- Poduzeti aktivnosti za odvojeno prikupljanje zelenog otpada s javnih površina i biootpada iz domaćinstava te izgradnju kompostana u cilju smanjivanja količine biorazgradivog otpada koji se odlaže na odlagališta.

- Planirati izgradnju reciklažnih dvorišta za gospodarenje komunalnim i građevinskim otpadom kao prioritetne projekte izgradnje komunalne infrastrukture, pokrenuti aktivnosti izgradnje reciklažnih dvorišta te osigurati prostorni razmještaj reciklažnih dvorišta na način koji omogućava pristupačno korištenje svim stanovnicima područja za koje su uspostavljena reciklažna dvorišta.
- Poduzeti aktivnosti za provođenje sanacije i zatvaranja postojećih odlagališta do vremena izgradnje i otvaranja županijskog centra za gospodarenje otpadom, odnosno do konca 2018.
- Poduzeti aktivnosti za realizaciju projekata izgradnje centra za gospodarenje otpadom Sisačko-moslavačke županije u cilju uspostavu cjelovitog sustava gospodarenja otpadom te sanaciju i zatvaranje postojećih odlagališta.
- S obzirom da se radi o zahtjevnim projektima izgradnje centra za gospodarenje otpadom i pretovarnih stanica te sanacije i zatvaranja postojećih službenih odlagališta, vrijednosno značajnim za cijelu Sisačko-moslavačku županiju te da su rokovi realizacije navedenih projekata do 2018., predlaže se poduzimati radnje za rješavanje i usklađivanje aktivnosti svih subjekata uključenih u izgradnju centra za gospodarenje otpadom u cilju uspostave cjelovitog sustava gospodarenja otpadom u ugovorenim rokovima. Predlaže se aktivnije uključivanje jedinica lokalne samouprave u planiranje i provedbu svih radnji potrebnih za realizaciju projekata izgradnje centra za gospodarenje otpadom.
- U suradnji s tijelima nadležnim za upravni i inspekcijski nadzor, uspostaviti učinkovit nadzor nad odlaganjem otpada na području Sisačko-moslavačke županije kako bi se izbjeglo stvaranje novih divljih odlagališta te poduzeti mjere za sanaciju postojećih divljih odlagališta.
- U suradnji s Agencijom, poduzeti mjere za poboljšanje kvalitete i pouzdanosti podataka koji se prijavljuju u Registar onečišćavanja okoliša, kako bi se postigla učinkovitija kontrola sustava gospodarenja otpadom na svim razinama.
- Ustrojiti cjelovite evidencije o provedenim aktivnostima na svom području vezanim uz sustav gospodarenja otpadom, a pogotovo podatke što se odnose na službena odlagališta komunalnog otpada, divlja odlagališta, izgradnju centra za gospodarenje otpadom s pretovarnim stanicama i na izgradnju reciklažnih dvorišta. Nadalje, skreće se pozornost jedinicama lokalne samouprave na važnost praćenja aktivnosti vezanih uz gospodarenje otpadom na svom području, kako bi se mogle pravodobno prijaviti Fondu za sufinanciranje sanacije odlagališta i izgradnje građevina za gospodarenje otpadom te za sufinanciranje nabave komunalne opreme, komunalnih vozila i izgradnju reciklažnih dvorišta.
- Provoditi godišnje izobrazno-informativne aktivnosti te uspostaviti i ažurno održavati mrežnu stranicu s informacijama o gospodarenju otpadom na svom području. Također, predlaže se sastavljati izvješće o provedbi izobrazno-informativnih aktivnosti kao sastavnog dijela godišnjeg izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom.

U cilju podizanja svijesti o odgovornom odlaganju i recikliranju otpada, predlaže se kontinuirano provoditi akcije prikupljanja otpada koje će stimulirati i poticati stanovništvo i gospodarstvo na aktivno sudjelovanje u odvojenom prikupljanju komunalnog otpada.

- Sastavljati godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom, dostavljati ih Sisačko-moslavačkoj županiji u propisanom roku i objavljivati u svom službenom glasilu. Također, predlaže Sisačko-moslavačkoj županiji dostavljati Ministarstvu i Agenciji godišnja izvješća o provedbi plana gospodarenja otpadom i objedinjena izvješća jedinica lokalne samouprave o provedbi planova gospodarenja otpadom u propisanom roku te ga objaviti u svom službenom glasilu i na svojim mrežnim stranicama. Predlaže se u izvješću o provedbi plana gospodarenja otpadom navesti aktivnosti i podatke koji će biti usporedivi s planiranim aktivnostima i podacima utvrđenim planom gospodarenja otpadom gradova i općina te navesti količinu nabavljene opreme, troškove gospodarenja otpadom prema vrsti troška i izvore financiranja, u svrhu učinkovitog praćenja aktivnosti provedenih u određenom razdoblju.

Državni ured za reviziju ocjenjuje da bi se provedbom navedenih preporuka povećala učinkovitost gospodarenja otpadom odnosno smanjila količina otpada na području Sisačko-moslavačke županije, kao i na području Republike Hrvatske u cjelini, čime bi se ispunile međunarodne obveze te uspostavio kvalitetan i sveobuhvatan sustav gospodarenja otpadom.

OČITOVANJE JEDINICA LOKALNE I PODRUČNE (REGIONALNE) SAMOUPRAVE

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave Sisačko-moslavačke županije su se očitovale na Nacrt izvješća o obavljenoj reviziji gospodarenja otpadom na području Sisačko-moslavačke županije i prihvatile nalaze i preporuke Državnog ureda za reviziju. U očitovanju navode okolnosti u kojima su propusti učinjeni te razloge zbog kojih gospodarenje otpadom nije dovoljno učinkovito.

Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u očitovanju navode da će postupiti u skladu s danim preporukama Državnog ureda za reviziju i u skladu s raspoloživim financijskim sredstvima. Općine Ludina, Jasenovac i Topusko u očitovanju navode da su do rujna 2014. donijele plan gospodarenja otpadom, a većina jedinica lokalne samouprave da su tijekom 2014. pokrenuti postupci radi usklađenja plana gospodarenja otpadom s odredbama Zakona o održivom gospodarenju otpadom i da su poduzete aktivnosti za odvojeno prikupljanje korisnog otpada postavljanjem zelenih otoka i razvrstavanja otpada na kućnom pragu.